

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 27 oktober 2009
Naam opsteller : Hans Kaiser
Informatie op te vragen bij : Opsteller
Portefeuillehouders : Jan Stam

Onderwerp: Inzameling kunststofverpakkingsafval.

Aan de raad,

Beslispunt:	<ol style="list-style-type: none">1. Per 1 november 2009 te starten met het gescheiden inzamelen van kunststof verpakkingsafval als aparte categorie van huishoudelijk afval, door middel van ondergrondse- en bovengrondse inzamelsystemen.2. Als gevolg van dit besluit de afvalstoffenverordening laten aanpassen bij de eerstvolgende reguliere actualisatie van de afvalstoffenverordening later dit jaar.3. Een investeringskrediet van in totaal € 110.000 beschikbaar te stellen.4. De kapitaallasten van dit krediet in het eerste jaar te dekken uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing en daarna uit de opbrengsten verkregen uit het afvalfonds van het ministerie van VROM.5. De bijgevoegde begrotingswijziging goedkeuren.
--------------------	---

1. **Waar gaat dit voorstel over?**

Sinds januari 2006 is het Besluit beheer verpakkingen, papier en karton in werking getreden. Vanaf deze datum is het bedrijfsleven verantwoordelijk voor de inzameling en de verwerking van verpakkingen, waaronder kunststofverpakkingsafval. In het Besluit verpakkingen zijn doelstellingen opgenomen voor het hergebruik van deze materialen van 38% recycling in 2009 en 42% in 2012.

Omdat de gemeenten op grond van de Wet Milieubeheer nog wel een zorgplicht hebben voor het overige huishoudelijke afval, de regie hebben over het gebruik van de openbare ruimte en op dit moment goed werkend inzamelsystemen hebben, zijn er met het bedrijfsleven afspraken gemaakt over de inzameling en de financiering van kunststofverpakkingsafval door de gemeenten. De (bestuurlijke) afspraken hieromtrent tussen het ministerie van VROM, het bedrijfsleven en de VNG, zijn neergelegd in de raamovereenkomst verpakkingen en zwerfafval voor de periode 2008-2012. In vervolg hierop is een uitvoeringsprotocol opgesteld waarin deze raamovereenkomst nader wordt uitgewerkt. De financiering van deze afspraken vindt plaats via het Afvalfonds. Dit is een nieuw fonds dat wordt gevoed uit de verpakkingenbelasting die met ingang van 1 januari 2008 wordt geheven.

Tot slot hebben bovengenoemde partijen besloten om gezamenlijk aan de slag te gaan om per 1 januari 2010 een landelijk dekkend systeem voor kunststofinzameling te hebben. De rol van de gemeenten in deze is om uiterlijk per 1 januari 2010 te starten met het verwijderen van kunststof verpakkingsafval uit de huishoudelijk restafvalstroom. Dit is het afval dat in onze situatie niet gescheiden voor verbranding in Alkmaar wordt aangeboden.

Voor de bovengrondse containers moet een wijziging voor de milieuvergunning worden aangevraagd.

De keuze voor het inzamelmiddel is sterk afhankelijk van de lokale omstandigheden

Het scheiden van kunststof verpakkingsafval aan de bron kan in principe op twee manieren plaatsvinden. Ten eerste door het aan huis ophalen van plastic zakken, met daarin het kunststof verpakkingsafval. Een andere manier is het plaatsen van bovengrondse (plasticbollen) of metalen containers, of ondergrondse containers, waarin de inwoners kunststof verpakkingsafval kunnen gooien.

Beide opties hebben voor- en nadelen. Huis aan huis inzamelen heeft als nadeel dat mensen vaak een paar weken lang de zakken met kunststof verpakkingsafval in of rondom huis moeten bewaren, voordat ze deze ter inzameling kunnen aanbieden. Bij deze methode vindt namelijk de inzameling op straat plaats, waarbij onder andere door het ontstaan van zwerfafval de kwaliteit van de openbare ruimte negatief wordt beïnvloed. Andere nadelen zijn dat de zakken erg licht zijn en kunnen wegwaaien en het vinden van geschikte uitgifte punten van de zakken. De voordelen van deze methode zijn hoge opbrengsten per inwoner en lage investeringskosten.

Het scheiden aan de bron door middel van ondergrondse inzamelsystemen.

Deze inzamelwijze sluit ook het best aan bij de intentie van de gemeente om afval zoveel mogelijk gescheiden en op een verantwoorde wijze in te zamelen.

We gaan er van uit dit te bereiken door op alle bestaande milieuparkjes ondergrondse containers bij te plaatsen en op de drie gemeentewerven een bovengrondse container te plaatsen. Op deze wijze zijn de aanbiedmogelijkheden strategisch over het grondgebied van de gemeente verdeeld. Het voorgestelde aantal containers is ook afgestemd op de meest optimale inzamelronde. Dit in verband met de beheersing van de inzamelkosten. De bedoeling is dat minimaal één keer per week (indien nodig ook vaker) een ronde wordt gereden door een in te huren inzamelaar. Dit zal waarschijnlijk met een perswagen zijn.

Het is niet mogelijk om de verschillende inzamelsystemen te combineren

In de deelnameovereenkomst die de gemeenten met Nedvang dienen af te sluiten, kiezen de gemeenten voor de gehele looptijd van de raamovereenkomst voor één systeem. Continuïteit van de keuze ondergronds inzamelen is van belang om zo kostenefficiënt mogelijk, zo snel mogelijk en met zoveel mogelijk maatschappelijk draagvlak een landelijk dekkend inzamelsysteem op te kunnen zetten.

Het gescheiden inzamelen van kunststof verpakkingsafval en apart verwerken hiervan heeft een positief effect op het milieu.

Gescheiden inzamelen van kunststofverpakkingsafval spaart het milieu omdat in het verwerkingsproces hiervan minder CO₂- uitstoot plaatsvindt. Recycling van het plastic afval levert tevens grondstof op voor de productie van nieuwe materialen. Van afval naar grondstof dus. Het is daarbij wel van belang dat zoveel mogelijk vergelijkbare kunststofsoorten samen worden ingezameld. Alleen dan kan een hoog recyclingpercentage worden bereikt en ontstaat een hoogwaardige grondstof. In het communicatietraject rondom het invoeren van dit systeem wordt hieraan extra aandacht besteed. Echter dient hierbij vermeld te worden dat de milieuvoordelen van het gescheiden inzamelen van plastic verpakkingsafval ten opzichte van integraal inzamelen en verbranden hiervan in het hoge rendement verbrandingsinstallatie op dit moment niet ver van elkaar liggen.

Het proces van inzameling van kunststofafval tot de verwerking tot grondstof

Na de inzameling in de gemeente wordt kunststofverpakkingsafval door de inzamelaar afgevoerd naar een nader te bepalen opslagterrein. Daar wordt het materiaal opgeslagen en met bulktransport naar een sorteerinrichting gebracht. Daar wordt het gemengde kunststofverpakkingsafval mechanisch en optisch gescheiden naar soort. Elke soort wordt apart in balen geperst en in de verwerkingsfabriek geschikt gemaakt voor hergebruik. Het plastic wordt tot schilfers gemalen, gereinigd en vermalen tot korrels. Deze korrels worden

granulaat genoemd. Van dit granulaat worden nieuwe plastic verpakkingen en producten gemaakt.

2. **Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?**

Hiermee anticipeert Bergen op de wettelijke verplichting voor de gemeenten om vanaf 1 januari 2010 kunststof verpakkingsafval uit het restafval te verwijderen

In het voorjaar van 2009 is het LAP II (Landelijk afvalbeheersplan 2009- 2021) van kracht geworden. In dit plan wordt onder andere bepaald dat gemeenten met ingang van 1 januari 2010 verplicht zijn om kunststof verpakkingsafval van huishoudens uit het restafval te verwijderen, waarvan het eigendom vervolgens overgedragen dient te worden aan door producenten aan te wijzen verwerkers.

3. **Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?**

Er moet op korte termijn begonnen worden met aankoop en technische voorbereiding.

4. **Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?**

Zowel het ministerie van VROM als de VNG staan achter het gescheiden inzamelen van kunststofverpakkingsafval. De gemeenten zijn verplicht gesteld om hieraan verdere invulling te geven. Binnen het verzorgingsgebied van Huisvuil Centrale Alkmaar (circa 55 gemeenten inclusief Bergen) worden bij de meeste gemeenten op dit moment ook voorbereidingen getroffen voor het invoeren van gescheiden inzamelen van kunststofverpakkingsafval per uiterlijk 1 januari 2010. De ambitie is dat eind 2009 80% van alle gemeenten is aangesloten en kunststofverpakkingsafval aanbiedt voor recycling, zodat de doelstellingen voor recycling van kunststof worden gehaald.

De opgedane ervaringen van andere gemeenten met gescheiden inzamelen van kunststofverpakkingsafval zijn uiteraard meegenomen bij de afwegingen voor de voorgestelde keuze van het inzamelsysteem in Bergen.

5. **Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?**

Invoeren van een haalsysteem, waarbij de inwoners van Bergen plastic zakken uitgedeeld krijgen en deze gevuld aan de straat kunnen zetten. Deze zakken worden met een vrachtwagen opgehaald. Er is bewust niet voor deze methode gekozen, omdat dit erg kwetsbaar is. De zakken zijn een makkelijk doelwit van vandalisme en kunnen door het geringe gewicht gemakkelijk wegwaaien.

Een andere methode is bovengrondse containers (plastic of metaal). Hiervoor is niet gekozen, omdat we als gemeente op alle milieuparkjes overgaan naar ondergrondse inzameling.

6. **Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?**

Na besluitvorming wordt gestart met de uitvoering van dit project gericht op realisatie voor 1 januari 2010. Indien nood zakelijk worden afwijkingen gemeld bij de voorjaarsnota 2010 of de jaarrekening 2009.

7. **Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?**

De inzameling van kunststofverpakkingsafval uit huishoudens dient voor de gemeenten kostendekkend te zijn.

De VNG en het verpakkend bedrijfsleven/Stichting Nedvang hebben een akkoord bereikt over de vergoeding voor de gescheiden inzameling van kunststofverpakkingsafval (bronscheiding). De vergoedingen voor 2009 zijn als volgt:

- een vergoeding van € 475,00 per ton voor de inzameling van kunststoffen;
- een eenmalige aanvullende vergoeding van € 0,54 per inwoner;
- een vergoeding voor de communicatie van € 0,11 per inwoner en een eenmalig communicatie pakket ter waarde van € 0,43 per inwoner;
- een transportvergoeding van € 1,50 per ton per gereden km vanaf de gemeentegrens tot het door het verpakkend bedrijfsleven Nedvang aangewezen overslagpunt;

- Indien van toepassing een vergoeding van € 100 per ton voor de sortering van kunststoffen.

Voor 2010 gelden de volgende vergoedigen:

- een vergoeding van € 475,00 per ton voor de inzameling van kunststoffen;
- een vergoeding voor de communicatie van € 0,11 per inwoner;
- een transportvergoeding van € 1,50 per ton per gereden km vanaf de gemeentegrens tot het door het verpakkend bedrijfsleven Nedvang aangewezen overslagpunt;
- Indien van toepassing een vergoeding van € 100 per ton voor de sortering van kunststoffen.

De inzamelvergoeding voor 2011 en 2012 kan op basis van de resultaten van een benchmark worden aangepast.

Bovengenoemde bedragen moeten in principe voldoende zijn om het voorgestelde systeem kostendekkend te maken.

De totale investeringskosten voor het leveren en plaatsen van 21 ondergrondse- en 3 bovengrondse containers ten behoeve van het gescheiden inzamelen van kunststof verpakkingsafval bedragen circa € 110.000,--. Deze investering is niet opgenomen in het investeringsplan. Voorgesteld wordt om de kapitaallasten van deze investering van € 3.000,-- in 2009 in eerste instantie uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing te dekken. De voorziening is hiervoor toereikend. Vanaf 2010 moet de vergoeding uit het afvalfonds voldoende zijn om de extra kapitaallasten van gemiddeld € 12.000,-- te dekken. Eind 2010 worden ook de extra kosten in verband met transport en sorteerkosten in beeld gebracht en in de begroting opgenomen. Hier gaan we er ook vanuit dat de vergoeding uit het afvalfonds voldoende is om deze kosten te dekken. Mocht toch blijken dat dit niet voldoende is dan moet het verschil uit egalisatievoorziening afvalstoffenheffing worden betaald.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Met dit besluit wordt voldaan aan de wettelijk gestelde eisen en draagt Bergen zijn steentje bij in het gescheiden inzamelen van kunststof afval.

Bijlagen: Communicatieplan

Bergen, 18 augustus 2009

College van Bergen

R. Groninger,
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester